

Список використаних джерел:

1. Гудіма Т. С. Деякі аспекти правового статусу Національного банку України. *Економіка та право*. 2019. № 4. С. 3-12.
2. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. Дата оновлення: 19.03.2021. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14/paran101#n101> (дата звернення: 26.03.2021).
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України 07. 12. 2000 р. № 2121-III. Дата оновлення: 19. 03. 2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/paran1114#n1114> (дата звернення: 26. 03. 2021).

УДК 35. 076:352

Семко Майя Іванівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, керівник спеціальності «Публічне управління та адміністрування», доцент кафедри управління та адміністрування, КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ

В даній статті проаналізовано нормативно-правове забезпечення впровадження цифрових технологій в електронне урядування.

Ключові слова: *цифрові технології, електронне урядування, нормативно-правове забезпечення*

In this article, the regulatory and legal provision of introduction of digital technologies into electronic governance is analyzed.

Key words: *digital technology, e-governance, normative legal support*

Постановка проблеми. Без нормативно-правової бази втілення електронного урядування не представляється можливим. Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, постанови і документи, що видають органи виконавчої влади України, стратегії та програми діяльності у напрямку діджиталізації уряду та суспільства в цілому є основними складовими, засадами та інструкціями, що визначають мету, завдання, створюють шляхи вирішення, оптимізації та вдосконалення електронного урядування в Україні. Розглянемо основні.

У Конституції України, в основному законі України прямо не закріплено, як в деяких зарубіжних країнах, курсу на електронне урядування, але має місце забезпечення одного з основних принципів – це вільний доступ до інформації.

Метою статті є аналіз нормативно-правового забезпечення впровадження цифрових технологій в електронне урядування.

Виклад основного матеріалу. Підґрунтям і точкою відліку ініціатив держави у впровадженні електронного урядування можна вважати Указ Президента України від 31 липня 2000 р. № 928 "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні". З огляду на світовий досвід – це ключовий момент, без якого власне і неможливе електронне урядування.

У Постанові Кабінету Міністрів України № 3 від 4 січня 2002 р. України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади», окрім самого факту доступу громадян до відкритих даних, запровадження порядку оприлюднення інформації, цим документом, відповідно до змін внесених у 2019 і 2020 році, були сформовані вимоги щодо створення або вдосконалення офіційних веб-порталів органів виконавчої влади. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22. 05. 2003 № 851-IV. Цей Закон встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів. Суть електронного документообігу визначається у, як «сукупність процесів створення, оброблення, відправлення,

передавання, отримання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів».

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» відносини, які, безпосередньо, пов'язані з документообігом у електронному форматі і з використанням електронних документів, регулюються наступними нормативно-правовими актами: Конституцією України, Цивільним кодексом України, законами України "Про інформацію", "Про захист інформації в автоматизованих системах", "Про державну таємницю", "Про телекомунікації", "Про обов'язковий примірник документів", "Про Національний архівний фонд та архівні установи", цим Законом, а також іншими нормативно-правовими актами.

Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки» від 09. 01. 2007 № 537-V затверджуються цілі: забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція із світовою інфраструктурою, державна підтримка нових "електронних" секторів економіки, створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля, захист інформаційних прав громадян.

Розпорядження Кабінету Міністрів України № 2250-р від 13. 12. 2010 р. «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні».

Метою цієї Концепції є визначення засад та створення умов для досягнення європейських стандартів якості послуг, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також виконання основних положень Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна влада".

Концепція визначає основні принципи електронного урядування:

- прозорість і відкритість;
- конфіденційність та інформаційна безпека;
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність;
- орієнтованість на інтереси і потреби споживачів послуг.

А з урахуванням переваг технологій електронного урядування завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні є:

- забезпечення захисту прав громадян на доступ до державної інформації;
- залучення громадян до участі в управлінні державними справами;
- удосконалення технології державного управління;
- підвищення якості управлінських рішень;
- подолання "інформаційної нерівності", зокрема шляхом створення спеціальних центрів (пунктів) надання інформаційних послуг, центрів обслуговування населення (кол-центрів), веб-порталів надання послуг;
- організація надання послуг громадянам і суб'єктам господарювання в електронному вигляді з використанням Інтернету та інших засобів, насамперед за принципом "єдиного вікна";
- надання громадянам можливості навчатися протягом усього життя;
- деперсоніфікація надання адміністративних послуг з метою зниження рівня корупції в державних органах;
- організація інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування на базі електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису;
- забезпечення передачі і довгострокового зберігання електронних документів у державних архівах, музеях, бібліотеках, підтримки їх в актуалізованому стані та надання доступу до них.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13. 01. 2011 № 2939-VI - метою цього Закону є забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації.

А принципи забезпечення доступу до публічної інформації закладаються в:

1) прозорості та відкритості діяльності суб'єктів владних повноважень;
2) вільного отримання, поширення та будь-якого іншого використання інформації, що була надана або оприлюднена відповідно до цього Закону, крім обмежень, встановлених законом;

3) рівноправності, незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; [1]

Закон України «Про адміністративні послуги» від 06. 09. 2012 № 5203-VI - дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, пов'язані з наданням адміністративних послуг.

Позитивними рисами нормативного документу стали запровадження ідеології служіння держави громадянам, заохочення органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій до утворення центрів надання адміністративних послуг; законодавча заборона вимагання документів та інформації, якою вже володіють суб'єкти надання адміністративних послуг, або яку вони можуть отримати самостійно; впорядкування внутрішніх процедур надання адміністративної послуг; заборона надання інших платних послуг крім адміністративних (ксерокопіювання, консультування тощо) суб'єктами надання адміністративних послуг та ін.

Закон України «Про захист персональних даних» від 01. 06. 2010 № 2297-VI – має на меті регулювати правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

Цей Закон поширюється на діяльність з обробки персональних даних, яка здійснюється повністю або частково із застосуванням автоматизованих засобів, а також на обробку персональних даних, що містяться у картотеці чи призначені до внесення до картотеки, із застосуванням неавтоматизованих засобів.

Стратегія сталого розвитку «Україна — 2020», схвалена Указом Президента України від 12. 01. 2015 № 5/2015 - метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності. Результатом впровадження реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Також варто відмітити велику кількість нормативно правових документів, що вносять в діючу базу терміни та визначення, що відповідають впровадженню електронного урядування в Україні.

Висновки. Таким чином, виходячи з вище наведеного, можна сказати, що електронне врядування розвивається відповідно до нормативно-правових актів. Законодавство відповідає вимогам сучасності і розвитку електронного урядування в усьому світі та на жаль не всі норми реалізуються так як потрібно. Основною проблемою є брак систематизації в підходах до їх впровадження та сформованості завершеної думки, що вони несуть.

Список використаних джерел:

1. Електронне урядування. Інформатизація державного управління: навч. посіб. / Ю. Г. Мащаров, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев, П. С. Клімушин, І. В. Кобзев. - Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. - 264 с.
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13. 01. 2011 № 2939-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.